

مقایسه نگرش به عشق در طی سه دوره زندگی (نامزدی، عقد و عروسی) زوجین

رویا دانشمند

دانش آموخته کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، واحد خمینی شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، ایران.

نام نویسنده مسئول:

رویا دانشمند

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۲۸

چکیده

هدف از پژوهش حاضر مقایسه نگرش به عشق در طی سه دوره زندگی زوجین بود. روش تحقیق در این پژوهش مقایسه‌ای از نوع توصیفی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زوجین بود. که روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس انجام گرفت ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید. ابزار اندازه‌گیری مورد استفاده پرسشنامه نگرش به عشق هندریک و هندریک (۱۹۸۶) بود. داده‌ها به وسیله نرم‌افزار SPSS ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در دو سطح توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد) و استنباطی (آزمون T) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که زیر مقیاس شهوانی، تفننی، دوستانه، منطقی، افراطی در بین زوجین در طی سه دوره زندگی در شهرستان اصفهان تفاوت معناداری وجود ندارد فقط در زیر مقیاس گران‌قدر در بین زوجین در طی سه دوره زندگی در شهرستان اصفهان تفاوت معناداری وجود دارد. زیر مقیاس گران‌قدر در زوجینی که در دوره اول زندگی (نامزدی) هستند بالاتر از بقیه ی دوره ها است.

واژگان کلیدی: نگرش به عشق، سه دوره زندگی، زوجین.

مقدمه

ازدواج^۱ تعهدی با عشق و مسئولیت برای صلح، شادی و توسعه روابط خانوادگی است و علاوه بر این، انتخاب یک شریک و ورود به یک زندگی زناشویی، یک نقطه عطف و موفقیت شخصی است (شهبازی، کرایبی و کیانی جم، ۱۳۹۶). پیش از ازدواج تصورات و پیش‌فرض‌هایی درباره ازدواج وجود دارد و همه افراد انتظارات خاصی از ازدواج و همسر آینده خود دارند که به‌طور کامل از فلسفه وجودی این پیش‌فرض‌ها و انتظارات آگاه نیستند. به نظر می‌رسد باورها و انتظاراتی که افراد از ازدواج دارند بر مبنای یک چهارچوب از پیش تعیین‌شده به افراد رسیده است و می‌تواند این باورها و انتظارات واقعیت نداشته باشد (پولی^۲، ۲۰۱۱).

در مراحل اولیه‌ی یک رابطه، پذیرش و تحمل تفاوت‌ها در میان بیشتر زوجین به‌سادگی رخ می‌دهد. در واقع بسیاری از زوجها این تفاوت‌ها را به‌عنوان منشأ جذابیتشان یاد می‌کنند، اما پس از گذشت زمان، تمایل به پذیرش، تحمل و سازش با تفاوت‌ها کاهش می‌یابد و بالاخره تلاش‌هایی را در جهت تغییر یکدیگر آغاز خواهند کرد (کریستنسن و جاکوبسن^۳، ۲۰۰۰).

یکی از جنبه‌های مهم ازدواج بررسی مسائل عاطفی است. چیزی که تحت عنوان عشق^۴ از آن یاد می‌شود (درویش زاده پاشا، ۲۰۱۱). با آنکه عشق از زمان‌های کهن در بین انواع دیگر روابط ممتاز بوده است، اما فقط در سال‌های اخیر به‌عنوان پایه‌ای برای انتخاب همسر در نظر گرفته می‌شود. این عقیده که پیوستگی عاطفی همراه با عشق برای ادامه‌ی ارتباط طولانی بین زوجها کافی است در همه‌جا وجود دارد. در نظر گرفتن امتیازاتی مانند (خانه، درآمد بالقوه، وضعیت عقلی و خانوادگی) قبل از انتخاب شریک زندگی، سرد و بی‌روح به نظر می‌رسد. عموم افراد با در نظر گرفتن روابط صمیمی به شکل یک موضوع تجاری، مخالفاند. در واقع تعداد کمی از افراد با اطلاعات ناچیزی که درباره‌ی هم‌دیگر دارند به ازدواجی تن در می‌دهند که تا پایان عمر بقاء داشته باشد. عشق و ازدواج را امور مربوط به قلب می‌دانند و عشق در واقع تجربه‌ای است که از منطق و استدلال پیروی نمی‌کند و در نتیجه باید دلیل و برهان را پس بزند (هاتفیلد^۵، ۱۹۹۳).

با توجه به این مسئله سبک‌های نگرش و نوع ابراز عشق در افراد اهمیت زیادی در روابط زناشویی دارد. به‌خصوص اینکه سبک‌های متفاوت در عشق از نگرش‌های متفاوت در این زمینه ناشی می‌شود و در زندگی زناشویی افراد نقش مؤثری بازی می‌کند (گلووسکی^۶، ۱۹۹۷). نظریه‌ی شش بعدی لی^۷ یکی از مهم‌ترین نظریه‌هایی است که به تبیین انواع عشق می‌پردازد و عبارت است از شش سبک عشق‌ورزی: اروس^۸ (عشق شهوانی، فاقد منطق)، لودوس^۹ (عشق بازیگرانه، عشق تفریحی و بی‌تعهد)، استورگ^{۱۰} (عشق دوستانه، صمیمانه و متعهد)، پراگما^{۱۱} (عشق واقع‌گرایانه، عشق منطقی و عملی)، مانیا^{۱۲} (عشق رمانتیک، افراطی و انحصارطلب) و آگاپه^{۱۳} (عشق فداکارانه، عشق الهی و بدون خودخواهی) (نتو^{۱۴}، ۲۰۰۷).

مولفه‌های عشق^{۱۵} نیز یکی از متغیرهای مهم و مؤثر در ازدواج می‌باشد (استرنبرگ^{۱۶}، ۱۹۸۶). صمیمیت یکی از ویژگی‌های رابطه زوجین است؛ رابطه‌ای که با خودافشایی واقعی و درک شخص دیگر در مشارکتی برابر تعریف می‌شود. در واقع، صمیمیت مقدار نزدیکی، حمایتی است که هر عضو احساس و بیان می‌کند و راه و روشی که هر زوج وسیله آن نزدیکی خود را بیان می‌کند. به باور استرنبرگ میل به معنای احساس جذابیت فیزیکی، جذابیت جنسی و اشتغال ذهن مثبت نسبت به معشوق می‌باشد. این

1. Married

2. Poley

3. Christensen & Jacobson

4. Love

5. Hatfield

6. Gluhoski

7. Lee

8. eros

9. Idus

10. storg

11. Pragma

12. Mania

13. Agape

14. Neto

15. Love Dimensions

16. Sternberg

بعد جنبه‌ی انگیزشی دارد و میل شدید همراه با برانگیختگی فیزیولوژی توام با میل رابه جنسی عطوفت ورزانه در فرد ایجاد می‌کند. همچنین از جمله ویژگی‌های خانواده سالم، احساس تعهد اعضای خانواده در قبال یکدیگر است. تعهد یعنی اینکه اعضای خانواده، هنگام غم و شادی و وقایع خوشایند و ناخوشایند زندگی، نسبت به یکدیگر وفادار بمانند (گوآ^{۱۷}، ۲۰۱۱).

در پژوهش نعیمی نیا، هنرپروران و رفاهی (۱۳۹۳) نتایج نشان داد که بین ابعاد عشق در دروان نامزدی، عقد و ازدواج در مردان تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. و همچنین نتایج پژوهش فرح‌بخش و شفیع‌آبادی (۱۳۸۵) نشان داد که بین میزان عشق‌ورزی در مراحل مختلف زندگی زناشویی در عشق‌ورزی تعامل وجود دارد. و استرادا^{۱۸} (۲۰۰۹) در پژوهشی گزارش کرد که افراد بیان کردند که نوع عشق در طول مدت‌زمان تغییر می‌کند و عشق رشد پیدا می‌کند و رضایت زناشویی بالا می‌رود.

بنابراین به نظر می‌رسد چون روابط پیش از ازدواج (زمان عقد و نامزدی) مبنایی برای روابط بعدی یک زن و شوهر به شمار می‌رود و با توجه به اینکه افزایش مدت‌زمان ازدواج روابط زوجین تغییر پیدا می‌کند و نتایج پژوهش‌های قبلی برابر نیستند، ضروری است به بررسی مبنا و بستر مشکلات یک زوج جوان در دوران آشنایی، نامزدی و ازدواج و علل زمینه‌ساز تعارض در این دوران پرداخته شود بنابراین سؤال مطرح‌شده در پژوهش این است که آیا در بین نگرش به عشق در طی سه دوره زندگی زوجین (نامزدی، عقد و عروسی) تفاوت وجود دارد؟

روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش مقایسه‌ای از نوع توصیفی بود. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل کلیه‌ی زوجین بود. که روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس انجام گرفت که پرسشنامه‌های آنلاین به صورت در دسترس در بین افراد توزیع گردید و حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران بر اساس حجم نمونه‌ی نامشخص تعداد ۳۸۴ نفر انتخاب گردید. داده‌ها به وسیله‌ی نرم‌افزار SPSS23 مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت و در دو سطح توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد) و استنباطی (آزمون T) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزار اندازه‌گیری

نگرش به عشق^{۱۹}

این پرسشنامه توسط هندریک و هندریک^{۲۰} (۱۹۸۶) و بر پایه الگوی لی از عشق ساخته شده است و دارای ۱۸ سؤال میباشد. پرسشنامه شامل ۶ مولفه شهوانی، تفننی، دوستانه، منطقی، افراطی، گران‌قدر میباشد. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ درجه ای می‌باشد که برای گزینه‌های «کاملاً مخالفم»، «مخالفم»، «مردد»، «موافقم» و «کاملاً موافقم» به ترتیب امتیازات ۰، ۱، ۲، ۳ و ۴ در نظر گرفته می‌شود. هندریک و هندریک (۱۹۸۶) روایی صوری و محتوایی پرسشنامه را مناسب ذکر کرده اند. بیات (۱۳۸۶) پایایی پرسشنامه نگرش‌های مربوط به عشق را ۸۹/۱ به دست آورد. در این پژوهش پایایی پرسشنامه ۹۱/۱ به دست آمد.

17. Goa

18. Estrada

19. Scale love Style

20. Hendric, C. and Hendric

نتایج

شاخص‌های توصیفی نمرات زیر مقیاس‌های پرسش‌نامه نگرش به عشق زوجین

	نامزدی		عقد		عروسی	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
شهوانی	۱۳/۳۳	۲/۰۵	۱۱/۴۱	۲/۰۵	۱۲/۳۵	۲/۱۵
تفنی	۱۲/۷۳	۱/۹۳	۱۱/۲۷	۱/۹۴	۱۱/۸۱	۱/۸۱
دوستانه	۱۳/۲۱	۱/۵	۱۱/۳۱	۱/۴۸	۱۲/۳	۱/۲۳
منطقی	۱۳/۵	۱/۴۶	۱۲/۵۵	۱/۴۱	۱۲/۵۷	۱/۳۳
افراطی	۱۳/۵	۱/۶۳	۱۱/۶۲	۱/۵۶	۱۲/۵۸	۱/۵۳
گران‌قدر	۱۲/۸۵	۱/۸۳	۱۱/۱۵	۱/۷۴	۱۱/۸۹	۱/۸۲

نتایج مقایسه واریانس لوین نگرش زوجین در دوره‌های طول زندگی مشترک.

	آماره لوین	درجه آزادی اول	درجه آزادی دوم	سطح معنی‌داری
شهوانی	۰/۱۸۱	۲	۲۲۲	۰/۷۲۱
	۰/۰۵۲	۲	۲۲۲	۰/۸۴۴
تفنی	۰/۴۹۸	۲	۲۲۲	۰/۶۰۹
	۰/۰۷۶	۲	۲۲۲	۰/۸۲۱
دوستانه	۱/۶۴۸	۲	۲۲۲	۰/۲۹۱
	۰/۲۳۹	۲	۲۲۲	۰/۷۸۸
منطقی	۰/۳۳	۲	۲۲۲	۰/۷۱۹
	۰/۰۰۱	۲	۲۲۲	۰/۹۲۹
افراطی	۱/۹۲۴	۲	۲۲۲	۰/۱۲۵
	۰/۰۱۷	۲	۲۲۲	۰/۷۶۲
گران‌قدر	۱/۰۷۶	۲	۲۲۲	۰/۱۴۳
	۰/۳۹۲	۲	۲۲۲	۰/۶۵۵

با توجه به مقادیر سطح معنی‌داری که همگی بزرگتر از عدد ۰/۰۵ می‌باشند، فرض برابری واریانس‌ها با اطمینان ۹۵ درصد تایید می‌شود.

نتایج تحلیل واریانس مقایسه نگرش به عشق زوجین بر حسب طول زندگی مشترک.

منبع تغییرات	مجموع توان دوم	درجه آزادی	میانگین توان دوم	آماره F	سطح معنی‌داری	ضریب اتا
شهوانی	۲۲/۶۶۹	۱	۲۲/۶۶۹	۷/۸۳۲	۰/۰۰۶	۰/۰۳۴
	۲/۲۷۱	۲	۱/۱۳۶	۰/۳۹۲	۰/۶۵	۰/۰۰۴
	۶۴۲/۵۶	۲۲۲	۲/۸۹۴			
تفنی	۱۲/۵	۱	۱۲/۵	۶/۰۶۱	۰/۰۱۵	۰/۰۲۷
	۰/۱۷۳	۲	۰/۰۸۷	۰/۰۴۲	۰/۸۵۹	۰/۰۰۰

			۲/۰۶۲	۲۲۲	۴۵۷/۸۲۷	خطا	
۰/۰۰۳	۰/۳۸۸	۰/۷۴۸	۱/۰۷۶	۱	۱/۰۷۶	دوستانه	دوستانه
۰/۰۱۸	۰/۲۳۱	۱/۹۹۵	۲/۸۶۹	۲	۵/۷۳۸	دوستانه * دوره زندگی	
			۱/۴۳۸	۲۲۲	۳۱۹/۱۸۷	خطا	
۰/۰۰۲	۰/۵۲۱	۰/۴۱۳	۰/۶۴۲	۱	۰/۶۴۲	منطقی	منطقی
۰/۰۰۱	۰/۸۵۶	۰/۱۵۶	۰/۲۴۲	۲	۰/۴۸۴	منطقی * دوره زندگی	
			۱/۵۵۶	۲۲۲	۳۴۵/۳۷۳	خطا	
۰/۰۱۴	۰/۰۸۷	۳/۱۴۹	۵/۵۵۶	۱	۵/۵۵۶	افراطی	افراطی
۰/۰۰۴	۰/۶۰۷	۰/۵	۰/۸۸۲	۲	۱/۷۶۴	افراطی * دوره زندگی	
			۱/۷۶۴	۲۲۲	۳۹۱/۶۸	خطا	
۰/۰۰۲	۰/۳۸۱	۰/۴۶۹	۱/۰۷۶	۱	۱/۰۷۶	گران قدر	گران قدر
۰/۰۲۷	۰/۰۴۶	۳/۱۲	۷/۱۴۹	۲	۱۴/۲۹۸	گران قدر * دوره زندگی	
			۲/۲۹۱	۲۲۲	۵۰۸/۶۲۷	خطا	

در جدول، نتیجه مقایسه زیرمقیاس‌های نگرش به عشق زوجین با توجه به فرضیه فرار داده شده است. با توجه به مقادیر سطح معنی‌داری برای زیرمقیاس‌های شهوانی، تفننی، دوستانه، منطقی و افراطی (۰/۶۷۶، ۰/۹۵۹، ۰/۱۳۸، ۰/۸۵۶ و ۰/۶۰۷) که همگی بزرگتر از عدد ۰/۰۵ هستند، می‌توان نتیجه گرفت که می‌توان با اطمینان ۹۵ درصد که بین این زیرمقیاس‌های نگرش به عشق در بین زوجین در طی سه دوره زندگی در شهرستان اصفهان تفاوت معناداری وجود ندارد. در مورد زیرمقیاس گران قدر، با توجه به سطح معنی‌داری ۰/۰۴۶ نتیجه می‌شود که زیرمقیاس گران قدر زوجین در سه دوره زندگی مشترک تفاوت معنی‌داری دارد. یعنی نگرش گران قدر زوجین در یک خانواده با یکدیگر متفاوت است. پس فرضیه تفاوت معنادار بین زن و مورد در سه دوره زندگی مشترک، برای زیرمقیاس گران قدر تایید و برای دیگر زیرمقیاس‌ها رد می‌شود.

نتیجه گیری

نتایج نشان داده که نگرش به عشق در بین زوجین در طی سه دوره زندگی در شهرستان اصفهان تفاوت معناداری وجود دارد و این تفاوت تنها در بعد گران قدر مشاهده شده است. در تبیین یافته‌ها می‌توان گفت تئوری انتخاب اجتماعی-هیجانی بیان می‌کند که در مراحل بعدی ازدواج نگرش به عشق صمیمی تر می‌شود و تفاوت نگرش به عشق در سال‌های بعدی ازدواج وجود دارد (لوونگ، چارلز، و فینگرمن^{۲۱}، ۲۰۰۱). به عقیده‌ی پژوهشگران زیادی، سال‌های اول ازدواج از مقاطع مهم در چرخه زندگی خانوادگی است که در آن سطح تعارض و اختلافات افزایش می‌یابد (حاجلو، علیزاده، قطبی و دلاور قوام، ۱۳۹۲). و استرادا (۲۰۰۹) بیان کرده، نگرش به عشق در ابعادی در طی مراحل زندگی تغییر می‌کند و در بعضی افراد عشق رشد پیدا می‌کند و در مراحل از زندگی نگرش به عشق کاهش می‌یابد و افراد عواملی مانند حفظ عاشقانه، دغدغه کردن یکدیگر و اعتماد و صبر و احترام به اختلاف نظر را از جنبه‌های مهمی از ازدواج خود دانستند و افراد بیان کردند که نوع عشق در طول مدت زمان تغییر می‌کند و عشق رشد پیدامی‌کند. همچنین سیاح، کوچک انتظار و حسنی (۱۳۹۵) در تحقیقاتش نشان داد در مردان و زنان اختلاف معناداری در بین سطح نگرش به عشق شان وجود دارد. همچنین می‌توان گفت سبک‌های عشق‌ورزی عامل مؤثری بر کیفیت روابط زناشویی است و با توجه به این مسئله سبک‌های نگرش و نوع ابراز عشق در افراد اهمیت زیادی در روابط زناشویی دارد. به خصوص این که سبک‌های متفاوت در عشق از نگرش‌های متفاوت در این زمینه ناشی می‌شود و در زندگی زناشویی افراد نقش مؤثری بازی می‌کند (حسینی، ۲۰۱۵).

²¹.Luong , Charles & Fingerman

یکی از مهم ترین عوامل در انتخاب زوج، وجود داشتن عنصر نگرش به عشق در زنان و مردان است و نتیجه ی این نگرش به عشق باعث موفقیت در زندگی زوجین می شود بنابراین باتوجه به یافته های پژوهش به یافته های پژوهش که نشان داده ابعاد عشق در ابعاد شهوانی، تفننی، دوستانه، منطقی، افراطی در بین زوجین در بین همه ی دوره ها یکسان است می توان گفت نگرش به عشق در زندگی افراد اهمیت دارد و همهی افراد به دنبال رسیدن به زندگی موفق میباشند.

زن و مرد با سطح تقریباً یکسانی از نگرش به عشق و تعهد و شور و هیجان، زندگی خود را آغاز می کنند ولی پس از گذشت چندسال از زندگی مشترک که می توان دلایل مختلفی از قبیل به دنیا آمدن فرزند، تغییرات خلق و خو، مسائل اقتصادی باشد؛ نگرش به عشق به شدت کاهش می یابد، اما پس از مدتی و با مرور زمان نگرش افزایش می یابد. بنابراین باتوجه به نتایج به دست آمده در پژوهش در طی سه دوره ی زندگی در بعد شهوانی، تفننی، دوستانه، منطقی، افراطی و گران قدر در نامزدی بیشترین میانگین را نسبت به دوره های بعدی زندگی در زوجین داشته است.

فرضیه های مربوط به نگرش عشق می توان گفت با توجه به اینکه نگرش نوعی آمادگی ذهنی و عصبی است که در خلال تجربه در مواجهه با موضوعات و موقعیت هایی که به موضوع نگرش مربوط است، اثر هدایت کننده دارد. نگرش مانند طرح واره ها هستند در چارچوب شناختی که فرد درباره موضوعی دارد و به ادراک و پردازش اطلاعات سازمان و جهت می بخشد بنابراین نگرش به عشق سنگ بنای اندیشه ماست و استنبرگ و رابرت جی بابیان نظریه مثلثی عشق و سه عنصر تعهد اشتیاق و صمیمیت که در واقع مؤلفه های رفتاری هیجانی و انگیزشی و شناختی عشق را بیان نموده است، معتقد است که عشق در نظر هر کس مانند یک داستان است. داستان ما از عشق افراد دریافتهایشان را و پیش انگاشته های خود را بر اساس داستان مقدمه طرح و پایان بندی می کنند. بنابراین افراد دریافتهایشان را به گونه ای سازمان می دهند که بشود آن ها را در قالب داستانی که از پیش داشته اند بریزند. ویژگی های شخصیتی عواطف و انگیزه ها و تجارب افراد اساس داستان های آن ها را تشکیل می دهد افراد گرایش دارند که باکسانی رابطه عاشقانه خود را حفظ کنند که روایت خودشان از عشق را محقق می کنند. داستان های ناسازگار از عشق یکدیگر را دفع می کنند و رابطه ای ست و متزلزل را بنا می کنند. با توجه به ابعاد شش گانه عشق که در نظریه لی مطرح شد او اعتقاد دارد که هر فردی دارای سبک عشقی مسلطی است که در روابط و در نگرش او به عشق خود را نشان می دهد. در واقع سبک عشقی که فرد تجربه می کند، در رابطه متقابل با سبک عشقی دیگر خود و در طول رابطه تغییر می کند و با توجه به نظریه زینک رابین که دلبستگی محبت و تعلق را بیان نمود معتقد بود که عشق یک مفهوم عینی نیست و به عنوان یک نگرش همراه با عناصر رفتاری شناختی و هیجانی در نظر گرفته شده است. از این رو اندازه گیری آن دشوار است. همچنین باید در نظر داشت که در نظریه هندریک هندریک که تاریخچه سبک دلبستگی و باور افراد در رابطه را بررسی می کرد معتقد بود، و به این نتیجه رسید که عشق با رفتار اجتماعی و نزدیک کردن دل ها به یکدیگر در همه انسانها ارتباط مثبتی دارد. همچنین عشق در افراد مذهبی و معنوی بیشتر ساینر است و سبک های عشق ورزی در افراد ارتباط مستقیمی با نوع روابط اولیه آن ها با والدینشان دارد. به عنوان مثال اگر فردی در کودکی از والدینش جدا شده باشد، در بزرگسالی در برقراری رابطه با دیگران بی اعتماد می باشد. پس در نتیجه گیری می توان گفت در نگرش به عشق در افراد زوجین یا زنان و مردان با توجه به دریافت های شان و پیش انگاشته های شان همچنین از همه مهمتر اینکه کدام سبک عشق ورزی با کدام اندیشه و به نیت و چه ویژگی های شخصیتی که در روابط حال و گذشته به خصوص در خانواده اصلی یعنی پدر و مادر و عواطف و انگیزه ها همچنین تجارب شان داشته اند و دارند تاثیرات زیادی در نگرش به عشق آن ها خواهد داشت و می گذارد.

منابع و مراجع

- [۱] حاجلو، ن. علیزاده گوردل، ج. قطبی، م. ر. قوام، س. (۱۳۹۳). مقایسه ابعاد عشق ورزی براساس مدت زمان ازدواج در بین زنان و مردان متأهل. فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده. ۴(۱): ۴۸-۶۳.
- [۲] سیاح س ال، کوچک انتظار ر. حسنی ف. (۱۳۹۵). بررسی مقایسه ای نگرش به ازدواج در بین زنان و مردان، کنگره بین المللی جامع روانشناسی ایران، برگزاری بصورت وینار، موسسه نمودار توسعه داتیس، https://www.civilica.com/Paper-PSYI02-PSYI02_02_015.html.
- [۳] شهبازی م. کرای، ا. کیانی جم، ن. (۱۳۹۶). استانداردهای زناشویی و اسنادهای ارتباطی به-عنوان پیش بینی های سازگاری و ناسازگاری زناشویی زنان. مجله روانشناسی خانواده، ۴(۴۲): ۴۲-۲۹۰.
- [۴] فرحبخش، ک. شفیع آبادی، ع. (۱۳۸۵). ابعاد عشق ورزی براساس نظریه ی سه بعدی عشق در چهارگروه زوج های در مرحله ی نامزدی، عقد، ازدواج و دارای فرزند. دانش و پژوهش در روانشناسی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان). ۳۰: زمستان. ص ۱-۲۰.
- [۵] نعیمی نیا، پ. هنرپروران، ن. رفاهی، ژ. (۱۳۹۳). مقایسه ابعاد عشق و طرح‌واره‌های جنسی در سه دوران نامزدی، عقد و ازدواج در زنان، کنفرانس بین المللی علوم رفتاری و مطالعات اجتماعی، موسسه مدیران ایده پرداز پایتخت ویرا، https://www.civilica.com/Paper-IBSCONF01-IBSCONF01_063_01.html.
- [6] Christensen, A. & Jacobson, N. S. (2000). *Reconcilable Differences*. New York: Guilford Press.
- [7] Darvishzadeh, Pasha. Gh. (2011). The Effect of Premarital Education on Students' Love Story. *New findings in psychology*. 2011. 7-21. [Persian]
- [8] Elizabeth, Schoenfeld, Carrie, Bredow & Huston. (2012). Do Men and Women Show Love Differently in Marriage?. *Personality and Social Psychology Bulletin*. Volume: 38 issue: 11, page(s): 1396-1409
- [9] Estrada R I. (2009). An Examination of Love and Marital Satisfaction in Long-Term Marriages. *Electronic Theses and Dissertations*. 185. <https://digitalcommons.du.edu/etd/185>
- [10] Gluhoski V. (1997). A schema-focused perspective on satisfaction in close relationships. *Satisfaction in close relationships*. 1997; 27:356. <http://www.ensani.ir/storage/Files/20120329111524-2108-93>.
- [11] Goa, G. (2011). Intimacy, Passion and commitment in Chinese and American Romantic Relationships *international Journal of intercultural relations*. 25:329-324.
- [12] Hendric, C. and Hendric, S. S. (1986). A Theory and Method of Love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50, (2), 392-402.
- [13] Hosseini S. (2015). The presentation of a model of predictive variables of extramarital relations in couples in Kermanshah city. Tehran Research Branch. Tehran, Islamic Azad University. PhD Thesis for Clinical Psychology. 2015
- [14] Neto, F. (2007). Love Styles: A Cross-Cultural Study of British, Indian, and Portuguese College Students. *Journal of Comparative Family Studies*. 38, (2), 239-258.
- [15] Sumter, R., Valkenburg P, m. & Peter J. (2018). Perceptions of love across the lifespan: Differences in passion, intimacy, and commitment. *International Journal of Behavioral Development*: 37(5)417-427.